

CHUYỂN ĐỘNG CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC

Bản tin tập hợp chuyển động chính sách chiến lược của các quốc gia/khu vực
quan trọng với Việt Nam phục vụ công tác hoạch định chính sách

SỐ 3 (11/2025)

THÔNG DIỆP CHÍNH

Tháng 11/2025 chứng kiến làn sóng điều chỉnh chính sách mạnh mẽ khi các nước tái cân bằng ưu tiên giữa an ninh, tăng trưởng và chuyển đổi xanh. Chuỗi thỏa thuận về khoáng sản chiến lược cho thấy xu hướng chủ động bảo đảm nguồn cung và xây dựng năng lực chế biến nội địa. An ninh năng lượng được đẩy lên hàng đầu, thể hiện qua mở rộng khai thác và đa dạng hóa nguồn lực. Chính sách công nghiệp chuyển sang định hướng chọn lọc, tập trung vào công nghệ lõi và ngành chiến lược. Châu Âu nâng mục tiêu khí hậu nhưng chấp nhận linh hoạt để giảm sốc chuyển đổi, trong khi nhiều nền kinh tế lớn nới tài khóa để mở rộng đầu tư hạ tầng - quốc phòng. Hệ quả là chuỗi cung ứng và dòng vốn toàn cầu đang được định hình lại, tạo cơ hội mới nhưng cũng gia tăng rủi ro phân mảnh và biến động thị trường.

CÁC CHÍNH SÁCH CHIẾN LƯỢC NỔI BẬT TRONG THÁNG

- Hoa Kỳ đảo chiều chiến lược năng lượng:** mở rộng khai thác dầu khí 2026 - 2031
- Trung Quốc tái cấu trúc ngành công nghiệp:** loại xe điện khỏi ngành chiến lược
- EU thống nhất mục tiêu khí hậu:** giảm 90% phát thải vào năm 2040
- Đức nới quy tắc nợ,** tăng mạnh chi tiêu hạ tầng - quốc phòng

Chỉ đạo thực hiện:

Lãnh đạo Ban phụ trách
Viện Nghiên cứu Chính sách và
Chiến lược
Ban lãnh đạo Viện Nghiên cứu
Chính sách và Chiến lược

Tổ biên tập
Nguyễn Anh Dương
Phó Thị Kim Chi
Đỗ Thị Lê Mai
Nguyễn Phương Thảo
Đào Thị Thu Hà
Vũ Đoàn Minh Thúy
Đinh Khánh Lê
Trần Thủy Linh
Nguyễn Thanh Huyền
Nguyễn Thị Hoàng Yến
Phạm Thiên Trang

Đồ họa và in ấn
Nguyễn Thị Kiều Trang

Bản quyền thuộc
**BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC
TRUNG ƯƠNG**

Website:
<https://cscltw.dcs.vn>
Email: truyenthong@cscltw.dcs.vn

Tài liệu
tham khảo

I. CÁC DÒNG CHUYỂN ĐỘNG CHÍNH SÁCH CHIẾN LƯỢC

Chính sách 1: Hoa Kỳ đảo chiều chiến lược năng lượng: mở rộng khai thác dầu khí 2026–2031

Cuối tháng 11/2025, Bộ Nội vụ Hoa Kỳ công bố kế hoạch mở lại các vùng biển liên bang ngoài khơi California, Florida và Alaska cho thuê khai thác dầu khí, đánh dấu bước ngoặt trong chiến lược năng lượng của chính quyền Tổng thống Donald Trump. Kế hoạch bao gồm **34 cuộc đấu giá** giai đoạn 2026–2031, với số lỗ lớn nhất tại Alaska, phản ánh tham vọng mở rộng khai thác ở quy mô lớn nhất trong nhiều thập kỷ. Bộ trưởng Nội vụ Doug Burgum ký sắc lệnh “**Giải phóng năng lượng ngoài khơi của Mỹ**” và triển khai **Chương trình Khai thác OCS lần thứ 11** từ tháng 10/2026.

Tuy nhiên, kế hoạch gây căng thẳng với các bang như California và Florida vì lo ngại rủi ro môi trường và ảnh hưởng đến du lịch, dù họ không có quyền phủ quyết. Về chiến lược, quyết định này cho thấy Mỹ đang xoay trục mạnh mẽ trở lại **mục tiêu độc lập năng lượng**, đồng thời tạo tác động đáng kể tới **thị trường dầu khí và cán cân cung-cầu toàn cầu** trong trung hạn.

Chính sách 3: EU thống nhất mục tiêu khí hậu, giảm 90% phát thải vào năm 2040

EU đạt được thỏa thuận về các mục tiêu khí hậu trước thềm COP30. Các nước EU đã thống nhất mục tiêu **cắt giảm 90% khí thải** vào năm 2040 và cho phép linh hoạt mua tín chỉ carbon quốc tế, qua đó mở đường cho tiếng nói chung của khối tại COP30. Quyết định này vừa thể hiện **tham vọng dẫn dắt toàn cầu về trung hòa carbon**, vừa phản ánh sự **cân bằng giữa mục tiêu khí hậu dài hạn và sức ép thực thi lên các nền kinh tế thành viên**. Việc Nghị viện châu Âu thông qua mục tiêu này tiếp tục củng cố vai trò của EU như một bên thiết lập chuẩn mực trong chuyển đổi xanh, nhất là trong bối cảnh cạnh tranh công nghiệp và thương mại carbon gia tăng. Quy định cho phép bù đắp tối đa 5% phát thải bằng tín chỉ quốc tế phản ánh sự nhượng bộ nhằm giảm bớt chi phí chuyển đổi trong giai đoạn đầu, nhưng làm dấy lên lo ngại về nguy cơ tiêu chuẩn kém nghiêm ngặt hơn và giảm đóng góp thực chất của EU vào mục tiêu khí hậu toàn cầu.

Chính sách 2: Trung Quốc tái cấu trúc ngành công nghiệp: loại xe điện khỏi ngành chiến lược

Trung Quốc công bố Kế hoạch 5 năm giai đoạn 2026–2030, trong đó lần đầu tiên **loại xe điện (EV) khỏi danh sách các ngành công nghiệp chiến lược** sau hơn một thập kỷ, đánh dấu sự thay đổi quan trọng trong định hướng công nghiệp quốc gia. Quyết định này phản ánh bối cảnh thị trường xe năng lượng mới đang **bão hòa và dư thừa công suất**, khi nhiều địa phương cùng chạy đua phát triển ngành EV, dẫn đến cạnh tranh khốc liệt và hiệu quả đầu tư suy giảm. Phát biểu trên Tân Hoa Xã, Chủ tịch Tập Cận Bình cảnh báo: “Chúng ta cần hướng dẫn các bên liên quan áp dụng cách tiếp cận đúng đắn, hợp lý và thực tế trong công việc, tránh lao vào các sáng kiến mới một cách vội vã”. Thay cho EV, kế hoạch mới của Trung Quốc ưu tiên các lĩnh vực công nghệ có hàm lượng đổi mới cao như **lượng tử, sản xuất sinh học, hydro và phản ứng tổng hợp hạt nhân**, được coi là động lực tăng trưởng chiến lược mới.

TÍN HIỆU CHÍNH SÁCH CỦA CÁC QUỐC GIA

- **An ninh kinh tế trở thành ưu tiên hàng đầu.** Các nước đồng loạt củng cố năng lượng, công nghiệp và quốc phòng để tăng khả năng tự chủ và giảm rủi ro từ biến động địa chiến lược.
- **Tái cấu trúc công nghiệp theo hướng công nghệ chiến lược.** Mô hình phát triển chuyển từ mở rộng dần trải sang tập trung vào công nghệ lõi, nhằm duy trì năng lực cạnh tranh dài hạn.
- **Chuyển đổi xanh, tài khóa và an ninh được điều chỉnh theo hướng thực dụng.** Tham vọng khí hậu vẫn được giữ, nhưng đi kèm linh hoạt và tăng chi tiêu công để bảo đảm khả năng thực thi và ổn định tăng trưởng.

Chính sách 4: Đức nói quy tắc nợ, tăng mạnh chi tiêu hạ tầng – quốc phòng

Đức đang điều chỉnh chiến lược tài khóa – đầu tư với quy mô lớn nhất trong nhiều năm, mở đường cho giai đoạn tái cấu trúc sâu rộng về **hạ tầng và an ninh** tại châu Âu. Berlin quyết định **nới lỏng quy tắc nợ**, cho phép tăng mạnh chi tiêu cho hạ tầng chiến lược, chuyển đổi năng lượng và mở rộng ngân sách quốc phòng – các trụ cột then chốt trong củng cố năng lực phòng thủ của EU. Trong bối cảnh Đức phải **hiện đại hóa hạ tầng xuống cấp**, xử lý các **điểm nghẽn ngân sách** sau phán quyết của Tòa Hiến pháp năm 2023 và đáp ứng **cam kết chi 2% GDP cho quốc phòng** theo chuẩn NATO. Việc nới trần nợ tạo thêm dư địa huy động vốn cho hạ tầng số, năng lượng tái tạo, giao thông xuyên biên giới và chương trình tái trang bị quân sự, qua đó giúp Đức duy trì **vai trò “đầu tàu” kinh tế – an ninh** của châu Âu. Tuy vậy, hướng đi này cũng làm dấy lên lo ngại về kỷ luật tài khóa, áp lực lên thị trường trái phiếu và tranh luận trong EU về tính bền vững của mở rộng chi tiêu công.

II. CHUYỂN ĐỘNG CHIẾN LƯỢC CHÍNH SÁCH 17 QUỐC GIA QUAN TRỌNG *

Quốc gia/ Khu vực	Một số chính sách quan trọng
Hoa Kỳ	• Thông qua đạo luật chi tiêu; • Cho phép khai thác dầu khí trở lại ở nhiều vùng biển cho giai đoạn từ 2026-2031; • Loại trừ một số sản phẩm nông nghiệp khỏi thuế đối ứng nhằm giảm áp lực giá; • Bày tỏ lập trường phản đối cuộc chiến ứng phó với biến đổi khí hậu
Trung Quốc	• Cam kết nâng tỷ trọng năng lượng phi hóa thạch trong tổng tiêu thụ năng lượng và mở rộng thị trường carbon; • Loại xe điện (EV) khỏi danh sách các ngành công nghiệp chiến lược trong Kế hoạch 5 năm 2026–2030; • Tạm dừng kiểm soát xuất khẩu đối với các khoáng sản quan trọng và một số sản phẩm kim loại chiến lược xuất khẩu sang Mỹ ; • Kế hoạch phát triển lĩnh vực tiêu dùng và công bố các thúc đẩy đầu tư và chuyển đổi năng lượng
Liên Bang Nga	• Giới thiệu mô hình phục hồi môi trường đầu tiên trên thế giới tại COP30; • Dự kiến áp thuế mới với hàng điện tử tiêu dùng nhập khẩu;
Ấn Độ	• Mở rộng thị trường xuất khẩu; • Hỗ trợ doanh nghiệp xuất khẩu trong nước; • Tăng mạnh nhập khẩu năng lượng từ Mỹ; • Chuyển một phần lớn vàng dự trữ từ nước ngoài về trong nước; • Tuyên bố hợp tác thương mại–đầu tư với Canada năm 2025; • Quy định bắt buộc đăng ký trên Hệ thống Giám sát Nhập khẩu Thiết bị Năng lượng Tái tạo; • Thiết lập quan hệ đối tác về công nghệ và đổi mới ACITI với Australia và Canada
Hàn Quốc	• Hội nghị cấp cao APEC chủ đề kết nối–đổi mới sáng tạo–thịnh vượng; • Tham gia Liên minh Năng lượng Thay thế Than đá; • Ký MOU thỏa thuận thương mại–an ninh với Mỹ; • Tăng dự thảo ngân sách 2026 lên 8,1%; • “Kế hoạch nâng cao ngành thép” nhằm giảm dư thừa công suất, nâng cao giá trị gia tăng; • Hợp tác với UAE trong dự án Stargate của Mỹ nhằm xây dựng một cơ sở dữ liệu AI mới quy mô lớn
Nhật Bản	• Ký cam kết giảm mạnh lượng khí thải mê-tan trong ngành nhiên liệu hóa thạch toàn cầu với Canada, Pháp, Đức v.v; • Thúc đẩy các quy định chặt chẽ hơn đối với công dân nước ngoài; • Nâng cao yêu cầu khi chuyển bằng lái xe nước ngoài; • Lên kế hoạch sửa đổi luật đầu tư nước ngoài để tăng cường kiểm tra an ninh; • Cam kết hỗ trợ đầu tư vào đóng tàu như một chiến lược tăng trưởng.
Australia	• Ký Hiệp ước An ninh chung Australia-Indonesia; • Chính thức triển khai Luật Chăm sóc người cao tuổi mới; • Cơ chế kiểm soát sáp nhập bắt buộc; • Ký kết thỏa thuận hợp tác trị giá 3 tỷ USD với Mỹ để đầu tư vào các dự án khai thác, chế biến và thiết lập mức giá sàn cho đất hiếm
New Zealand	• New Zealand đã nâng cấp quan hệ với ASEAN lên Đối tác chiến lược toàn diện; • Thông qua “The Regulatory Standards Bill”, nhằm thiết lập các nguyên tắc xây dựng luật minh bạch và nhất quán; • Đầu tư 1,2 triệu USD công nghệ qua AgriZero cho nông nghiệp; • Ban hành Chính sách quản lý Sở hữu trí tuệ mới.
Malaysia	• Hội nghị cấp cao ASEAN lần thứ 47 về tính bao trùm và bền vững • Giữ nguyên lãi suất chủ chốt ở mức 2,75%; • Hợp tác với Úc và Hàn Quốc xây dựng dự án nhà máy sản xuất nam châm neodmium (siêu nam châm) trị giá RM 600 triệu; • Kế hoạch và triển khai nhiều biện pháp để thu hút du khách, khuyến khích lưu trú và tăng chi tiêu.
Indonesia	• Kế hoạch đầu tư khoảng 22 tỷ USD để phát triển ngành chế biến nông nghiệp; • Dự luật “cắt bớt số 0” trên tiền giấy/tiền xu; • Áp dụng thuế xuất khẩu vàng từ 7,5-15%; • Nghị định về xử lý rác thải đô thị tạo năng lượng sạch.
Singapore	• Hình thành Quỹ vàng được bảo hiểm cho nhà đầu tư cá nhân; • Thúc đẩy sử dụng mê-tan “xanh” trong hàng hải từ năm 2026; • Áp phí nhiên liệu xanh từ 2026 đối với hành khách bay từ Singapore; • Thiết lập quan hệ đối tác chiến lược với Hàn Quốc; • Ký MOC thương mại gạo với Việt Nam •Thông qua Dự luật An toàn Trực tuyến.
Thái Lan	• Biện pháp hỗ trợ nợ cá nhân quy mô lớn để giảm gánh nợ hộ gia đình; • Áp thuế nhập khẩu 10% từ 2026 với hàng hóa giá rẻ để bảo vệ doanh nghiệp vừa và nhỏ
Anh	• “Chương trình tăng tốc hành động quốc gia về siêu ô nhiễm” với Brazil; • Ký 2 MOU với Việt Nam về hợp tác Năng lượng sạch, An toàn sản phẩm và rà soát hạn ngạch thuế quan đối với thép cây nhập khẩu từ Việt Nam; • Dự thảo Đạo luật An toàn Trực tuyến; • Thông qua quan hệ đối tác khoa học và công nghệ với Hà Lan
Đức	• Số hóa bằng lái, giao dịch BDS, rút ngắn thủ tục hành chính/giấy phép, thí điểm AI trong quy trình thị thực; • Đức xem xét lại chính sách với Trung Quốc do áp lực thương mại; • Đức thay đổi kế hoạch chi tiêu, nới lỏng quy tắc nợ, cho phép tăng chi tiêu lớn vào hạ tầng và quốc phòng
Pháp	• Giảm mạnh lượng khí thải mê-tan trong ngành nhiên liệu hóa thạch toàn cầu; • Thông qua đợt tăng thuế đối với các công ty đa quốc gia; • Xây dựng các “kịch bản giảm giá điện” dành cho hộ gia đình và doanh nghiệp
EU	• Bộ digital omnibus: đơn giản hóa quy tắc về AI, an ninh mạng, dữ liệu; • Thông qua mục tiêu khí hậu mới của EU, cắt giảm 90% lượng phát thải khí gây hiệu ứng nhà kính vào năm 2040; • Tăng tốc phát triển thế hệ tàu cao tốc xuyên biên giới; • Tăng cường hợp tác giữa các quốc gia thành viên trong phòng, chống gian lận thuế giá trị gia tăng (VAT); • Đề xuất “Khuôn khổ Hỗ trợ Công nghiệp Sạch”.
ASEAN	• Thông qua Kế hoạch Hành động ASEAN - Ấn Độ giai đoạn 2026-2030; • Kế hoạch hoàn thiện Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông; • Phiên họp CCS 111 là hướng tới việc tự do hóa dịch vụ trong khu vực ASEAN, hỗ trợ doanh nghiệp và nhà cung ứng dịch vụ; • Công bố việc hoàn tất cơ bản các cuộc đàm phán về Hiệp định Khu vực Kinh tế Số ASEAN

* Bao gồm các đối tác chiến lược toàn diện và một số quốc gia có quan hệ hợp tác đầu tư thương mại với Việt Nam

III. TÍN HIỆU NHANH CHO VIỆT NAM

XU HƯỚNG CHÍNH SÁCH TOÀN CẦU THÁNG 11/2025

- 1. An ninh tài nguyên và khoáng sản chiến lược trở thành hướng ưu tiên**, với loạt thỏa thuận khai thác – chế biến và cam kết đa dạng hóa nguồn cung để giảm phụ thuộc vào một số thị trường trọng yếu.
- 2. An ninh năng lượng được tái khẳng định**, thể hiện qua mở rộng khai thác dầu khí, tăng nhập LNG và tái cơ cấu các nguồn năng lượng nhằm đối phó rủi ro thị trường và địa chính trị.
- 3. Tái thiết chính sách công nghiệp theo hướng công nghệ lõi**, khi nhiều quốc gia rời bỏ ngành đã bão hòa (như EV), tập trung vào lượng tử, sinh học, hydrogen, bán dẫn, AI và nhà máy thông minh.
- 4. Khí hậu và chuyển đổi xanh dịch chuyển sang mô hình linh hoạt**, vẫn theo đuổi mục tiêu giảm phát thải sâu nhưng cho phép điều chỉnh để tránh sốc chi phí và bảo đảm ổn định kinh tế.
- 5. Mở rộng tài khóa và tái cấu trúc chuỗi cung ứng**, bao gồm tăng chi hạ tầng – quốc phòng, kiểm soát M&A, nâng tiêu chuẩn thương mại – số hóa, và thúc đẩy dịch chuyển sản xuất để giảm rủi ro phụ thuộc.

HÀM Ý NHANH CHO VIỆT NAM

- **Ưu tiên chiến lược khoáng sản – tài nguyên**: thu hút dự án có công nghệ chế biến sâu, tập trung xây chuẩn kỹ thuật, môi trường thu hút, tận dụng làn sóng tái cấu trúc chuỗi cung ứng khoáng sản.
- **Tăng tốc củng cố an ninh năng lượng**: Ưu tiên xây dựng nguồn cung LNG ổn định, đẩy nhanh các tuyến truyền tải trọng điểm và triển khai thử nghiệm cụm điện gió–mặt trời kèm hệ thống lưu trữ lớn.
- **Tái cấu trúc chính sách công nghiệp theo công nghệ lõi**: Chuyển trọng tâm từ lắp ráp sang năng lực thiết kế, chế tạo trong bán dẫn, AI, vật liệu mới; coi nhà máy thông minh là tiêu chuẩn trong các khu công nghiệp mới.
- **Chuyển đổi xanh theo hướng thực dụng**: Xây dựng lộ trình phát thải linh hoạt theo ngành; ưu tiên các lĩnh vực “giảm phát thải với chi phí thấp nhất”, tránh dàn trải; đồng thời mở rộng thị trường tín chỉ carbon và cơ chế bảo lãnh đầu tư xanh.
- **Mở rộng không gian tài khóa có mục tiêu**: Tăng đầu tư cho hạ tầng chiến lược (logistics, năng lượng, số), ưu tiên các dự án tạo năng suất dài hạn; kiểm soát nợ công bằng cải cách thu và mô hình PPP chất lượng cao.
- **Đón đầu dịch chuyển chuỗi cung ứng**: Xây dựng cụm công nghiệp chuẩn quốc tế cho bán dẫn - AI; cải cách thủ tục đất đai, cấp phép và logistics để cạnh tranh với các nước trong khu vực (Thái Lan, Indonesia, Malaysia v.v.)

